

Prikaz

Datum prijema rada:
16. maj 2017.

Datum prihvatanja rada:
20. jun 2017.

Prof. dr

Branko Morait

*Sudija Suda Bosne
i Hercegovine,
redovni profesor Pravnog
fakulteta Univerziteta u Banja
Luci*

Prikaz udžbenika Građansko pravo

Autor prof. dr Ilija Babić, (treće izmenjeno i dopunjeno izdanje, izdavač JP Službeni glasnik, Beograd 2017., stranica 386, tiraž 300)

U ediciji „Službenog glasnika“-udžbenici i priručnici-, ubrzo nakon objavljivanja *Obligacionog prava-opšti deo*, pojavilo se izdanje posebnog dijela udžbenika iz Obligacionog prava od istog autora. Ova izdanja plodnog pravnog pisca kakav je dr Ilija Babić nagovještavaju izdavanje svih knjiga iz cjelokupnog pozitivnog građanskog prava Republike Srbije sistematizovanog u posebne knjige kako je zamišljen i sistem budućeg građanskog zakonika. Knjiga koju sada prikazujemo, „Ugovori građanskog prava“, prema udžbeničkoj sistematici predstavlja posebni dio Obligacionog prava, jer sadrži grupisane i objašnjene najznačajnije imenovane, građansko-pravne ugovore.

Knjiga *4-Obligaciono pravo-Ugovori građanskog prava*, sačinjena je iz šest dijelova, obrazaca ugovora, osnovne literature i registra pojmova.

Prvi dio obrađuje grupu ugovora o otuđenju stvari i prava. Uvršteni su: ugovor o prodaji i njegovi modaliteti, ugovor o poklonu, ugovor o doživotnom izdražavanju, ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života i ugovor o doživotnoj renti. Plan izlaganja je uobičajen za ovu vrstu literature. Tekst svakog pojedinog ugovora sadrži: pojam i razgraničenja, osobine, istorijat, bitne elemente i dejstvo ugovora, te raskidanje, ništavost i rušljivost ugovora. Drugi dio obrađuje ugovore o predaji stvari uz obavezu vraćanja, odnosno: ugovor o zakupu, ugovor o ostavi, ugovor o zajmu i ugovor o posluži. Treći dio sadrži ugovore o uslugama: ugovor o djelu, ugovor o punomoćstvu i ugovor o građenju. Četvrti dio su ugovori kojima se potraživanja čine nespornima: ugovor o poravnanju i ugovor o priznanju duga. Peti dio sadrži ugovore o udruživanju, odnosno ugovor o ortakluku, a šesti dio ugovore koji zavise od slučaja ili ugovore na sreću.

Ono što čini ovu knjigu zanimljivijom, u odnosu na dosadašnja izdanja ove vrste pravne literature, jeste uvrštavanje pojedinih ugovora kojima autor poklanja pažnju i upućuje modernog čitaoca na njihov značaj, kao što je slučaj s uvrštava-

njem ugovora o doživotnoj renti, ugovora o građenju, ugovora o poravnanju, ugovora o priznanju duga i ugovora o igrama na sreću.

Tekst je usklađen sa važećim zakonodavstvom u Republici Srbiji a predstavljena su najznačajnija rješenja iz Prednacrtu budućeg građanskog zakonika Republika Srbije. Značajno je i prezentiranje javnobilježnički potvrđene (solemnizovane) isprave ugovora o doživotnom izdržavanju i ugovora o ustupanju i raspodjeli imovine za života, koja forma se, na odgovarajući način primjenjuje i na ugovore o prometu nekretnina koji su prezentovani u udžbeniku: ugovor o prodaji nekretnina, ugovor o razmjeni nekretnina i ugovor o poklonu nekretnina.

Literatura je osnovna i opštepoznata iz jugoslovenske pravno-literarne baštine i nekolicine novijih radova iz ove oblasti. Autor se posebno ne osvrće na rješenja izvan regiona što čini udžbenik praktičnijim i koherentnijim za sticanje osnovnih neophodnih saznanja iz oblasti obligacionih ugovornih odnosa kako u Republici Srbiji tako i ostalim zemljama regiona, jer su osnovna rješenja istovjetna i zasnovana na poznatim i provjerenim rješenjima jugoslovenskog Zakona o obligacionim odnosima iz 1978. godine.

Knjigom 3. i knjigom 4. Građansko pravo, prof.dr Ilija Babić zaokružio je materijal za učenje i spremanje ispita iz predmeta Obligaciono pravo-opšti i posebni dio. Obe knjige su uobičajenog obima za univerzitetske studije obligaciono-pravnih odnosa. Autor, kao iskusan univerzitetski nastavnik nije podlegao vulgarizaciji bolonjskog obrazovnog modela koji je u određenim sredinama i od pojedinih nastavnika shvaćen kao uprosječavanje i skraćivanje kursa predmeta svodenjem svih predmeta na jednosemestralne. Obligaciono pravo je predmet koji zbog svog obima i značaja problema kojim se bavi, podrazumijeva barem dvosemestralne studije. Radi se o fundamentalnoj pravnoj disciplini, za razliku od niza aplikativnih i „modernih“ predmeta koji su se razvili iz tzv. fakultativnih i opcionih predmeta, a koji su od strane pojedinih nastavnika pogrešno afirmisani i izjednačeni s bazičnim pravničkim predmetima, što dovodi do toga da se studenti prekomjerno opterećuju nepotrebnom faktografijom koja ne sadrži nikakva suštinski nova pravna rješenja.

Zbog svega što je autor iznio pred čitaoce možemo ovaj univerzitetski udžbenik preporučiti za korištenje i na pravnim studijama u Bosni i Hercegovini, s obzirom na uobičajeni deficit ove vrste literature i potrebe velikog broja studenata pravnih fakulteta, ali i drugih pregalaca u oblasti građanskog prava. Svi koji se nađu u prilici da se поближе upoznaju sa pismenim stvaralaštvom prof.dr Ilije Babića postaće, zasigurno, poštovaoci njegovog opusa.